

Cea mai scumpă săptămână din an

Într-o dimineață toridă de iulie, domnul Doru Vasilescu stă la masa din bucătăria apartamentului său de două camere, privind absent la o reclamă la vacanțe pe litoralul grecesc.

Își amintește promisiunile făcute copiilor: „La anul mergem sigur la mare, poate chiar în Grecia!” Dar vara aceasta nu-i va aduce nici plajă, nici tavernă, nici legănatul într-un hamac legat de măslini. „Poate, dacă avem noroc, fugim 3-4 zile la munte în septembrie”, oftează el, ascunzându-și dezamăgirea în spatele grijilor legate de facturi și rate. Vacanța a fost pusă, din nou, pe pauză.

Domnul Vasilescu nu e o excepție statistică- e majoritatea. Și cifrele din spatele poveștii lui spun ceva mai neliniștitor decât pare la prima vedere: nu doar că românii nu-și permit o săptămână de vacanță, ci că țara tocmai a dat înapoi o parte semnificativă dintr-un progres construit în aproape douăzeci de ani.

Paradoxul recuperării întrerupte

În 2007, aproape 77% dintre români (76,6%, mai exact) nu-și puteau permite o săptămână de vacanță departe de casă. Douăsprezece ani de creștere economică, emigrație, remitențe și, până la urmă, salarii mai mari au adus această cifră până la un minim de 54,1% în 2019- o îmbunătățire de 22,5 puncte procentuale, cea mai mare parte a poveștii de convergență economică pe care România a spus-o despre sine în ultimii ani.

Apoi pandemia, inflația și, mai recent, austeritatea fiscală au început să macine din acel progres. Până în 2025, incapacitatea de a-și permite o vacanță a urcat înapoi la 61,4%- adică s-a pierdut aproape o treime (7,3 puncte procentuale) din câștigul unui deceniu, în doar șase ani.

România, singură în vârful clasamentului

Aici intervine partea care ar trebui să doară cel mai tare: România nu e doar peste medie, e izolată în vârful clasamentului UE. Cu 61,4% dintre cetățeni incapabili să-și permită o săptămână de concediu în 2025, România stă la 33,9 puncte procentuale peste media Uniunii (27,5%)- practic dublul mediei europene.

Nici măcar codașele obișnuite nu se apropie. Grecia e la 46,6%, Bulgaria și Ungaria, la egalitate pe locul următor, stau la 39,1%. În Suedia, Luxemburg sau Olanda, peste 85% dintre cetățeni își permit o vacanță anuală fără probleme.

Cei care n-au prins niciodată recuperarea

Dacă pentru populația activă (16-65 de ani) cifra e "doar" 64,5% în 2025, pentru cei peste 65 de ani ea rămâne blocată la 89,2%- practic neschimbată față de 94,8% în 2007. Vârșnicii n-au prins aproape deloc valul de îmbunătățire din anii 2010; pentru ei, vacanța a fost, e și pare că va rămâne un lux inaccesibil, indiferent de ciclul economic.

Pentru domnul Vasilescu, toate astea se traduc simplu: promisiunea făcută copiilor rămâne, pentru încă un an, doar o promisiune. Iar pentru România, povestea de convergență pe care obișnuia s-o spună despre sine capătă, în sfârșit, o notă de subsol incomodă.